

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN LAUSUNTO 22/2003 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi (postipalvelujen arvonlisävero- **tus)**

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 21 päivänä marraskuuta 2003 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi (postipalvelujen arvonlisäveroitus) (U 57/2003 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että liikenne- ja viestintävaliokun-

nan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- neuvotteleva virkamies Elina Normo, liikenne- ja viestintäministeriö.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Ehdotuksen tarkoituksena on kilpailuvääristymien poistamiseksi saattaa julkiset postipalvelut arvonlisäverotuksen piiriin. Ehdotuksen tarkoituksena on myös minimoida muutoksen vaikutus lopullisiin kuluttajiin mahdollistamalla alennetun verokannan soveltaminen enintään 2 kiloa painaviin osoitteellisiin tavanomaisiin postilähetyksiin ja verottamalla tällaisia EU:n ulkopuolelle meneviä postilähetyksiä samalla tavoin kuin EU:n sisäisiä lähetyksiä.

Valtioneuvoston kanta

Hallitus kannattaa julkisten postipalvelujen saattamista verollisiksi kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Tällä hetkellä kaikkia postipalveluja verottavat EU:ssa vain Suomi ja Ruotsi. Nykyinen postialan toimijoiden erilainen verokohtelu eri jäsenvaltioissa voi aiheuttaa kilpailuvääristy-

miä lähinnä verotonta toimintaa harjoittavien yritysasiakkaiden osalta. Ehdotus poistaa julkisten postipalvelujen verottomuudesta aiheutuvat kilpailuvääristymät myös julkisten postilaitosten ja yksityisten toimijoiden väliltä niissä maissa, joissa julkiset postipalvelut vielä ovat verottomia.

Alennetun verokannan käyttömahdollisuus monimutkaistaisi verotusta ja voisi aiheuttaa kilpailuvääristymiä paitsi eri jäsenvaltioissa toimivien yritysten välille myös saman jäsenvaltion sisällä toimivien yritysten välille lähinnä verotonta toimintaa harjoittavien yritysasiakkaiden osalta. Koska kuitenkin monien jäsenvaltioiden olisi ilmeisesti vaikea hyväksyä postipalvelujen verolle saattamista ilman alennetun verokannan soveltamismahdollisuutta, ehdotus on myös tältä osin hallituksen hyväksyttävissä.

Vaikka ehdotus eroaa Suomen nykyisin soveltamasta järjestelmästä yhteisön ulkopuolelle kuljetettavien lähetysten osalta, komission eh-

dotus vaikuttaa koko EU:n tasolla käytännössä toimivimmalta ratkaisulta. Joitakin ehdotuksen yksityiskohtia tulisi kuitenkin selkeyttää.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta toteaa, että Suomessa postipalveluja tarjoaa postipalvelulain (313/2001) mukaisen toimilupansa nojalla Suomen Posti Oyj. Yhtiölle on myös asetettu ns. yleispalveluvelvoite. Kilpailu koko postitoiminnassa on ollut mahdollista vuodesta 1992 lähtien, joskaan kilpailua ei toistaiseksi ole syntynyt. Postipalvelut ovat olleet arvonlisäveron alaisia vuodesta 1994 alkaen. Useissa muissa EU-maissa postiyrietykset ovat olleet vapautettuja arvonlisäverosta. Tämä ehdotus merkitsisi kaikkien postiyrietysten saatamista arvonlisäverovelvollisiksi. Liikenne- ja viestintävaliokunta pitää tätä lähtökohtaa hyvänä, koska se yhtenäistäisi postipalveluja tarjoavien yritysten toimintaedellytyksiä ja edistäisi EU:ssa käynnissä olevaa postitoiminnan asteittaista vapauttamista kokonaan kilpailulle (direktiivi 97/67/EY, muut. 2002/39/EY).

Asiantuntijakuulemisissa on todettu, että kilpailu postitoimialalla lisääntyy jatkuvasti. Perinteisen postiliikenteen (kirjeliikenne) merkitys on vähenemässä, sähköinen viestintä on lisääntynyt ja korvannut kirjeen muodossa tapahtuvaa viestinvälitystä. Postiyrietysten toimintaympäristö on viime vuosina merkittävästi muuttunut, ja postiyrietysten rakenteet sekä omistuspohja ovat uudistumassa. Postipalvelujen tarjoaminen taloudellisesti kestävältä pohjalta on entistä tärkeämpää, ja postiyrietyksistä on kehittymässä viestinvälitys-, kuljetus- ja logistiikkapalveluita tarjoavia palveluyrietyksiä. Tämän ke-

hityksen valossa on tärkeää, että postiyrietysten palvelut kokonaisuudessaan tulevat myös arvonlisäverotuksen piiriin.

Valiokunnan huomiota on kiinnitetty siihen, että ehdotuksessa varataan mahdollisuus kansallisesti soveltaa yleistä arvonlisäverokantaa alempaa verokantaa yleispalvelun luonteisiin postipalveluihin. Valiokunta toteaa, että yhteisen verokannan soveltaminen olisi luonnollisesti selkeintä, mutta muutosvaiheessa lieene tarkoituksenmukaista jättää mahdollisuus tarvittaessa kansallisesti päättää alemmasta verokannasta lähinnä kuljettajille tarjottavissa palveluissa. Toisaalta jäsenvaltioita ei tule velvoittaa soveltamaan alempaa verokantaa. Lisäksi on kuitenkin huomioitava, että kuluttajien postipalveluiden ostamiseen käyttämä rahamäärä on varsin alhainen.

Liikenne- ja viestintävaliokunta katsoo, että sovellettavan verojärjestelmän tulisi olla mahdollisimman selkeä ja yksinkertainen sekä postipalvelujen käyttäjien että tarjoajien kannalta. Järjestelmä ei saisi aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia, jotka syntyisivät esimerkiksi lisääntyvästä tilastoinnista ja seurannasta.

Lausunto

Lausuntonaan liikenne- ja viestintävaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj.	Matti Kangas /vas	Eero Reijonen /kesk
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Pertti Salovaara /kesk
	Leena Harkimo /kok	Arto Seppälä /sd
	Saara Karhu /sd	Timo Seppälä /kok
	Marjukka Karttunen /kok	Harry Wallin /sd
	Inkeri Kerola /kesk	Lasse Virén /kok
	Reino Ojala /sd	Raimo Vistbacka /ps
	Erkki Pulliainen /vihr	vjäs. Reijo Paajanen /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.